

§ 5

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle sinisen valtuustoryhmä ryhmäaloitteesta Leninpuiston nimeämiseksi uudelleen

HEL 2017-011116 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei puolla Leninpuiston nimen muuttamista Ukko-Pekan puistoksi. Lautakunta nojautuu kannanotossaan kaupungin nimistötoimikunnan 15.11.2017 antamaan lausuntoon, joka vastaa myös kaupunginmuseon kulttuurihistoriallisia linjauksia.

Helsingissä vähemmistö kaduista ja puistoista on nimetty naisten mukaan. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala pitää tärkeänä, että kaupungin nimistössä huomioidaan tämä ja korjataan naisvaikuttajien mukaan nimettyjen katujen ja puistojen aliedustusta myös mahdollisten uudelleen nimeämisten yhteydessä.

Nimistötoimikunta totesi käsitelleensä Lenin-aiheisia nimiä ja nimiehdotuksia useaan otteeseen 1969 alkaen. Tuolloin tehdyn ensimmäisen valtuustoaloitteen lopputuloksena kaupunginhallitus päätti 20.4.1970 nimetä aiemmin nimeämättömän Alppiharjussa sijaitsevan puistoalueen Leninpuistoksi. Alueelle oli laadittu puistosuunnitelma 1960-luvun alussa. Puiston asemakaava tuli voimaan vuonna 1974. Tällä hetkellä voimassa oleva asemakaava on vuodelta 1997. Puiston nimi ei ole osoitekäytössä.

Nimistötoimikunta toteaa lausunnossaan, että Helsingin kaupungin nimistönsuunnittelussa noudatettavan periaatteen mukaan vakiintuneita ja paikallishistoriallisesti merkittäviä paikannimiä ei tule muuttaa, ellei muuttamiseen ole pakottavaa, esimerkiksi pelastusturvallisuuteen liittyvää tarvetta. Yli 40 vuotta käytössä ollut Leninpuiston nimi on paikallishistoriallisesti merkittävä, laajalti tunnettu ja kiinteä osa helsinkiläistä nimimaisemaa. Henkilöllä on elämänsä aikana ollut side Helsinkiin. Hän on myös asunut useassa osoitteessa eri puolilla kaupunkia.

Nimistötoimikunta toteaa edelleen, että kaupungin nimistönsuunnittelussa keskeisenä ohjenuorana on pidetty nimistön pysyvyyttä ja historiallista syvyyttä. Paikannimien sisällöt, merkitykset ja tulkinnat muuttuvat aikojen saatossa. Nimet kuvastavat kuitenkin erityisesti antamishetkeänsä ja ovat arvokkaita muistumia kaupungin historian erilaisista vaiheista ja käännteistä.

Nimistötoimikunta jatkaa, että Leninipuiston nimeä on virallisesti ehdotettu muutettavaksi viimeksi vuonna 1991. Kaupunginvaltuusto päätti 18.3.1992 hyväksyä Linnanmäen alueen asemakaavan muutoksen, ja samalla se hyväksyi kaupunginhallituksen esityksen, että Leninipuiston nimeä ei muuteta.

Nimistötoimikunta toteaa, että presidentti P. E. Svinhufvudin (1861–1944) mukaan on nimetty Kulosaaressa peräti neljä kohdetta: Svinhufvudinkuja–Svinhufvudsgränden (1959), Svinhufvudintie–Svinhufvudsvägen (1959), Ukko-Pekan polku–Ukko-Pekkas stig (1973) ja Ukko-Pekan porras–Ukko-Pekkas trappstig (1973). Kulosaareen on esitetty myös nimeä Ukko-Pekan puisto–Ukko-Pekkas park vuonna 1995, ja tämä nimi saattaa toteutua jossakin tulevassa asemakaavan muutoksessa.

Helsingin kaupungin nimistösuunnittelussa noudatettavan periaatteen mukaan samanalkuisten nimien tulisi sijaita toistensa välittömässä läheisyydessä, mistä johtuen Ukko-Pekan puiston nimeäminen muualle kuin Kulosaareen ei ole mahdollista.

Nimistötoimikunta ei puoltanut aloitteessa esitettyä Leninipuiston nimen muuttamista Ukko-Pekan puistoksi. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää nimistötoimikunnan perusteluita asianmukaisina myös kulttuurihistoriallisista näkökulmista ja yhtyy sen kantaan.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Arja Karhuvaara: Asia jätetään pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Arja Karhuvaaran pöydällepanoehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Vastaehdotus:

Otto Meri: Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on aloitteen tekijöiden kanssa yhtä mieltä Leninipuiston nimeämisestä uudelleen. Suomessa ja Helsingissä on vaikuttanut monia sellaisia merkkihenkilöitä, joiden mukaan ei ole vielä nimetty alueita. Vasta sen jälkeen kun kaikille heille on saatu kaupungista nimikkoalue tai -paikka, on syytä harkita jonkin alueen nimeämistä Vladimir Iljitsh Leninin mukaan.

Kannattaja: Mika Ebeling

Vastaehdotus:

Mari Holopainen: Lisätään lausuntoon:

Helsingissä vähemmistö kaduista ja puistoista on nimetty naisten mukaan. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala pitää tärkeänä, että kaupungin

16.01.2018

nimistössä huomioidaan tämä ja korjataan naisvaikuttajien mukaan nimettyjen katujen ja puistojen aliedustusta myös mahdollisten uudelleen nimeämisten yhteydessä

Kannattaja: Silja Borgarsdottir Sandelin

Lautakunta hyväksyi Mari Holopaisen vastaehdotuksen yksimielisesti.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on aloitteen tekijöiden kanssa yhtä mieltä Leninipuiston nimeämisestä uudelleen. Suomessa ja Helsingissä on vaikuttanut monia sellaisia merkkihenkilöitä, joiden mukaan ei ole vielä nimetty alueita. Vasta sen jälkeen kun kaikille heille on saatu kaupungista nimikkoalue tai -paikka, on syytä harkita jonkin alueen nimeämistä Vladimir Iljitsh Leninin mukaan.

Jaa-äännet: 5

Elisa Gebhard, Elina Moisio, Sami Muttilainen, Nasima Razmyar, Laura Varjokari

Ei-äännet: 5

Silja Borgarsdottir Sandelin, Mika Ebeling, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Terhi Peltokorpi

Tyhjä: 2

Mari Holopainen, Arja Karhuvaara

Poissa: 1

Johanna Sydänmaa

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti hylätä Otto Meren vastaehdotuksen äänin 5-5. Äänten mennessä tasan puheenjohtajan ääni ratkaisi.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Tuula Haavisto

Lisätiedot

Tuula Haavisto, kulttuurijohtaja, puhelin: 310 85500
tuula.haavisto(a)hel.fi

Liitteet

1 Terho Sampo Aloite Kvsto 11102017 1

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei puolla Leninipuiston nimen muuttamista Ukko-Pekan puistoksi. Lautakunta nojautuu kannanotossaan kaupungin nimistötoimikunnan 15.11.2017 antamaan lausuntoon, joka vastaa myös kaupunginmuseon kulttuurihistoriallisia linjauksia.

Nimistötoimikunta totesi käsitelleensä Lenin-aiheisia nimiä ja nimiehdotuksia useaan otteeseen 1969 alkaen. Tuolloin tehdyn ensimmäisen valtuustoaloitteen lopputuloksena kaupunginhallitus päätti 20.4.1970 nimetä aiemmin nimeämättömän Alppiharjussa sijaitsevan puistoalueen Leninipuistoksi. Alueelle oli laadittu puistosuunnitelma 1960-luvun alussa. Puiston asemakaava tuli voimaan vuonna 1974. Tällä hetkellä voimassa oleva asemakaava on vuodelta 1997. Puiston nimi ei ole osoitteikäytössä.

Nimistötoimikunta toteaa lausunnossaan, että Helsingin kaupungin nimistönsuunnittelussa noudatettavan periaatteen mukaan vakiintuneita ja paikallishistoriallisesti merkittäviä paikannimiä ei tule muuttaa, ellei muuttamiseen ole pakottavaa, esimerkiksi pelastusturvallisuuteen liittyvää tarvetta. Yli 40 vuotta käytössä ollut Leninipuiston nimi on paikallishistoriallisesti merkittävä, laajalti tunnettu ja kiinteä osa helsinkiläistä nimimaisemaa. Henkilöllä on elämänsä aikana ollut side Helsinkiin. Hän on myös asunut useassa osoitteessa eri puolilla kaupunkia.

Nimistötoimikunta toteaa edelleen, että kaupungin nimistönsuunnittelussa keskeisenä ohjenuorana on pidetty nimistön pysyvyyttä ja historiallista syvyyttä. Paikannimien sisällöt, merkitykset ja tulkinnat muuttuvat aikojen saatossa. Nimet kuvastavat kuitenkin erityisesti antamishetkeänsä ja ovat arvokkaita muistumia kaupungin historian erilaisista vaiheista ja käännteistä.

Nimistötoimikunta jatkaa, että Leninipuiston nimeä on virallisesti ehdotettu muutettavaksi viimeksi vuonna 1991. Kaupunginvaltuusto päätti 18.3.1992 hyväksyä Linnanmäen alueen asemakaavan muutoksen, ja samalla se hyväksyi kaupunginhallituksen esityksen, että Leninipuiston nimeä ei muuteta.

Nimistötoimikunta toteaa, että presidentti P. E. Svinhufvudin (1861–1944) mukaan on nimetty Kulosaaressa peräti neljä kohdetta: Svinhufvudinkuja–Svinhufvudsgränden (1959), Svinhufvudintie–Svinhufvudsvägen (1959), Ukko-Pekan polku–Ukko-Pekkas stig (1973) ja Ukko-Pekan porras–Ukko-Pekkas trappstig (1973). Kulosaareen on esitetty

16.01.2018

Asia/5

myös nimeä Ukko-Pekan puisto–Ukko-Pekkas park vuonna 1995, ja tämä nimi saattaa toteutua jossakin tulevassa asemakaavan muutoksessa.

Helsingin kaupungin nimistösuunnittelussa noudatettavan periaatteen mukaan samanalkuisten nimien tulisi sijaita toistensa välittömässä läheisyydessä, mistä johtuen Ukko-Pekan puiston nimeäminen muualle kuin Kulosaareen ei ole mahdollista.

Nimistötoimikunta ei puoltanut aloitteessa esitettyä Leninipuiston nimen muuttamista Ukko-Pekan puistoksi. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää nimistötoimikunnan perusteluita asianmukaisina myös kulttuurihistoriallisista näkökulmista ja yhtyy sen kantaan.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt 19.1.2018 mennessä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle sinisen valtuustoryhmän ryhmäaloitteesta jossa esitetään että Leninipuisto nimetään uudelleen Ukko-Pekan puistoksi. Aloite kokonaisuudessaan on liitteenä.

Valtuustoaloitteesta on pyydetty lausuntoa myös nimistötoimikunnalta.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Tuula Haavisto

Lisätiedot

Tuula Haavisto, kulttuurijohtaja, puhelin: 310 85500
tuula.haavisto(a)hel.fi

Liitteet

1 Terho Sampo Aloite Kvsto 11102017 1

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Nimistötoimikunta 15.11.2017 § 38